

Przejścia górne

Przejścia górne projektowane są jako wiadukty zlokalizowane nad powierzchnią drogi tworzącej barierę ekologiczną. Pozwalają one na zachowanie ciągłości szaty roślinnej, warunków mikroklimatycznych, siedlisk i korytarzy ekologicznych wszystkich grup zwierząt. Właściwie zaprojektowane przejścia górne powinny być dobrze wkołponowane w otoczenie drogi, szerokość powinna zwiększać się płynnie (lejkowato) od środka w kierunku podstawy najść, przyjmując kształt podwójnej paraboli w rzucie pionowym. W celu dostosowania do rzeźby terenu i obniżenia kosztów budowy zaleca się lokalizowanie przejść na odcinkach drogi biegnących w naturalnych obniżeniach terenu lub wykopach. Podstawowy podział obiektów górnych opiera się na dwóch czynnikach: szerokości minimalnej przejścia oraz przeznaczeniu i docelowej funkcji ekologicznej. Wyróżniamy następujące typy przejść górnych:

1. **Most krajobrazowy (most ekologiczny)**, to największy typ obiektów, o szerokości minimalnej ≥ 50 m, przeznaczony dla wszystkich grup zwierząt oraz zachowania ciągłości szaty roślinnej. Zalecana szerokość minimalna ≥ 60 m, przy czym stosunek szerokości do długości powinien wynosić min. 0,8. Szczególnym rodzajem mostu krajobrazowego jest **tunel drogowy**, o długości minimalnej (szerokości z punktu widzenia zwierząt) ≥ 200 m. Powierzchnia mostów powinna posiadać warunki gruntowe pozwalające na zachowanie lub odtworzenie naturalnej pokrywy roślinnej wraz z kształtowaniem odpowiednich warunków siedliskowych dla wszystkich gatunków zwierząt występujących w otoczeniu drogi.
2. **Przejście górne dla dużych zwierząt**, przeznaczone głównie dla dużych ssaków kopytnych, wykorzystywane również przez zwierzęta średnie i małe. Szerokość minimalna takiego obiektu ≥ 35 m (zalecana ≥ 50 m), maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść to 15 %, a stosunek szerokości do długości przejścia powinien mieć wartość $> 0,8$. Na powierzchni przejść należy stworzyć warunki glebowe zapewniające rozwój pokrywy roślinnej nawiązującej do otoczenia drogi.
3. **Przejście górne dla średnich zwierząt**, przeznaczone głównie dla średnich i małych ssaków oraz płazów, gadów i bezkręgowców. Szerokość minimalna takiego obiektu wynosi ≥ 30 m (zalecana ≥ 40 m), a maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść to 15 %. Na powierzchni przejść należy stworzyć warunki glebowe zapewniające rozwój pokrywy roślinnej preferowanej przez kluczowe gatunki zwierząt.